

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **I. V.**
zastoupen Mgr. Tomášem Těšitelem, advokátem
se sídlem třída Edvarda Beneše 1527/76, 500 12 Hradec Králové –
Nový Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2018, č. j. OAM-539/ZA-ZA11-VL16-2018, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Uvedené rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou, v níž namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech. Žalovaný dle jeho názoru porušil ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, dále porušil ustanovení § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), a to v souvislosti s § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Dále namítá porušení ustanovení § 50 odst. 2, 3 a 4 správního řádu, neboť žalovaný si neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo. Porušil i ustanovení § 52 správního řádu, neboť neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu a ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť v odůvodnění rozhodnutí neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů a výkladu ustanovení zákona o azylu.
3. Žalobce uvedl, že v zemi původu mu hrozí vězení za něco, co neudělal. Je proto přesvědčen, že splňuje minimálně podmínky pro udělení doplňkové ochrany z důvodu nelidského a ponižujícího trestání ve smyslu § 14a zákona o azylu. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě předně konstatoval, že obecná tvrzení žalobce, doprovázená parafrází textu ustanovení zákona, nejsou žalobním bodem ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Žalobce de facto obecně vyjadřuje nesouhlas s rozhodnutím žalovaného, žádné konkrétní skutkové výhrady proti tomuto rozhodnutí ale neuvedl. Žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se zjišťování skutečného stavu věci a břemene důkazního, které vyplývá z břemene tvrzení, jež je odvislé od žadatele a je tedy na něm, aby věrohodně svá tvrzení doložil. Žalobní námitky spočívají pouze v tom, že žalobce označil zákonná ustanovení, která dle jeho názoru žalovaný porušil, přičemž popis skutkového děje, ze kterého porušení předmětných ustanovení dovozuje, omezil pouze na negaci textu zákona o azylu a ustanovení správního řádu ve vztahu k žalovanému.
5. K přesvědčení žalobce, že splňuje minimálně podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu z důvodu hrozby vážné újmy žalovaný uvedl, že žalobce nevyužil žádnou z možností, aby se obrátil na příslušné státní orgány v zemi původu s žádostí o poskytnutí ochrany v souvislosti s jeho neurčitým tvrzením o hrozbě trestu a vězení v zemi jeho původu za něco, co neudělal. Žalovaný trvá i na správnosti a zákonnosti svých úvah o absenci hrozby vážné újmy žalobci ve smyslu § 14a zákona o azylu. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Další vyjádření žalobce

6. Podáním ze dne 5. 2. 2020 žalobce prostřednictvím soudem ustanoveného zástupce „doplnil žalobní argumentaci ze dne 14. 9. 2018.“ Uvedl, že nezákonnost rozhodnutí spatřuje v porušení ustanovení § 2 a § 3 správního řádu, neboť žalovaný se řádně nevypořádal s obsahem jeho žádosti o mezinárodní ochranu, zejména, s jeho tvrzením, že mu v případě návratu do vlasti hrozí nebezpečí vážné újmy z důvodu aktuální neznalosti místních poměrů v důsledku dlouhodobého pobytu mimo území Ukrajiny (od roku 2017). Žalobce by v případě návratu byl zcela bez prostředků a bez schopnosti postarat se o své základní potřeby vzhledem k absenci reálně existujících rodinných (ve vlasti nemá žádné příbuzné) a ekonomických možností v zemi původu. Uvedené dokresluje žalobcem popsání důvodů odchodu z vlasti spočívající v drsném napadání ze strany skupin, které v rámci pohovoru popsal a celkově neuspokojivá sociální situace. Uvedené skutečnosti, jakož i otázku trestního stíhání vůči samotnému žalobci žalovaný při svém rozhodování adekvátně nezohlednil.
7. Pochybení žalovaného spatřuje i při posuzování humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, když nevzal v úvahu žalobcovy osobní a pracovní vazby, které si vybudoval v České republice, zatímco na Ukrajině nikoho nemá a rovněž tam není dobrá bezpečnostní situace. Žalobce dále namítá, že žalovaným použité podklady pro rozhodnutí jsou silně tendenční a neobjektivní s ohledem na aktuální situaci na Ukrajině a zájmy subjektů, které tyto podklady zpracovaly. Upozornil na absenci zprávy Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (je pouze pro lidská práva). Žalobce spatřuje pochybení žalovaného i v tom, že se v odůvodnění rozhodnutí řádně nevypořádal s otázkou životní situace lidí, kteří patří mezi politické odpůrce systému, mezi něž by byl žalobce v případě návratu zařazen a kteří nemají na Ukrajině možnost se před politickou mocí schovat. Zařazení do uvedené skupiny žalobce dovozuje ze zjevné nevraživosti místního obyvatelstva proti rusky mluvícím jedincům. Setrval na zrušení napadeného rozhodnutí.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak při jednání, z něhož se žalobce prostřednictvím svého zástupce omluvil.
9. V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.
10. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 21. 6. 2018, doplněné dne 27. 6. 2018 a v rámci pohovoru provedeného stejného dne žalobce uvedl, že má ukrajinskou národnost i státní příslušnost, hlásí se k řecko-katolickému křesťanství. Nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyl politicky aktivní. Je svobodný, bezdětný. Ve vlasti žil až do svého odjezdu v obci v Zakarpatské oblasti. Na území České republiky (dále jen „ČR“) přicestoval dne 11. 11. 2017 mikrobusem na základě bezvízového styku. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že se do vlasti nemůže vrátit, neboť mu tam hrozí vězení za něco, co neudělal. Objasn timer, že v dubnu roku 2017 byl u něho doma kamarád, který spadl a udeřil se do hlavy o konferenční stolek. O dva měsíce později za žalobcem přišel synovec zraněného a požadoval po žalobci 1000 dolarů pod pohrůžkou vězení. Žalobce se dle svého tvrzení dne 21. 6. 2017 (po předchozí telefonické výzvě) dostavil na policejní stanici k podání vysvětlení, kde mu bylo sděleno, že dostali trestní oznámení a

že žalobce má zaplatit poškozenému a také policistům, kteří „věc zametou pod koberec“. Žalobce poté odjel pracovat na pole a když se vracel domů, tak mu jeho kamarád (prodáváč z místního obchodu) sdělil, že ho doma hledala policie. Žalobce zjistil, že měl osm zmeškaných hovorů, zpět však nevolal. Následně půl roku „normálně fungoval“, pracoval, nikdo ho nehledal. Potom odjel do ČR. Volal kamarádovi z obchodu, který mu sdělil, že následující den po jeho odjezdu ho hledala policie. Žalobcova sestra, která bydlela ve stejné ulici jako žalobce, a které také volal, nevěděla nic o tom, že by žalobce někdo hledal. Na Vánoce opět sestře volal, sdělila mu, že má pro něj předvolání na policii, kam by se měl dostavit dne 11. 1. 2018. Chtěl se vrátit na Ukrajinu, aby si vyřídil vízum, ale byl známým přes viber varován (někdy kolem 20. 1. 2018), aby se nevracel, že ho hledá policie. Proto požádal o azyl. V průběhu pohovoru žalobce ke svému vycestování z vlasti uvedl, že původním účelem byla jeho dvoutýdenní návštěva bývalého spolužáka, který již 12 let žije s rodinou v ČR a vlastní v Praze byt. Vysvětlil, že v ČR zůstal proto, že když volal domů, bylo mu řečeno, aby se nevracel. Údajně se našli svědci výše uvedené události a byl vyhotoven znalecký posudek. K okolnostem zranění kamaráda uvedl, že se u něho doma dívali na fotbal. Kamarád byl opilý, zakopl o koberec a upadl na stůl, praštil se do hlavy a krvácel. Žalobce zavolał záchranku, ale hovořil s ní zraněný, který jim sprostě nadával. Žalobce se ještě několikrát pokoušel záchrance dovolat, po posledním pokusu mu řekli, aby si z nich nedělal legraci, nepřijeli. Zraněný potom sám odešel domů. Za dva dny k němu žalobce zašel a zavolał mu záchranku, odvezli ho do nemocnice. Následkem úrazu dotýčný přišel o oko. K dotazu žalovaného žalobce uvedl, že se rozhodl nevracet se na Ukrajinu poté, co do ČR přijel jeho kamarád (koncem ledna 2018) a řekl mu, že ho hledají a že jeho fotku s informací o jeho pátrání viděl na budově okresního oddělení policie. Žalobce současně uvedl, že pátrání po něm bylo vyhlášeno již dne 22. 6. 2017, v té době sice byl doma, ale „nic se nedělo“. Je toho názoru, že od uvedeného dne je na Ukrajině i trestně stíhán pro těžké ublížení na zdraví. K dotazu žalovaného žalobce potvrdil, že v době svého pobytu na Ukrajině od června 2017 do svého odjezdu (11. 11. 2017) neměl s policií ani s nikým jiným žádné potíže. Když byl ještě doma, nevěděl, že je po něm vyhlášeno pátrání, jeho fotka na policejním oddělení nevisela, myslí si, že ji vyvěsili až později. Ke svému návratu do vlasti žalobce uvedl, že by neměl možnost se před policií a soudem hájit, protože na Ukrajině platí, „kdo má peníze, má pravdu“, což dokumentoval na případu jednoho svého známého (se žalobcem to ale nijak nesouvisí). Uvedl, že by musel mít pět tisíc dolarů a dát policistům větší úplatek než synovec zraněného, který údajně policii stále platí nějaké peníze a činí v uvedené věci různé kroky. Po žalobci rovněž požadoval peníze, dokonce byl u jeho tety a chtěl, aby mu zaplatila místo žalobce. Žalobce uvedl, že by musel zaplatit i advokátovi, prokurátorovi, soudci. Ke svému pobytu v ČR od listopadu 2017 uvedl, že bydlel u svého kamaráda v Praze, pomáhal mu s opravou bytu, který si koupil. Po uplynutí lhůty bezvívového pobytu situaci nijak neřešil, a to ani poté, co mu bylo po policejní kontrole uloženo správní vyhoštění na jeden rok (19. 5. 2018). Žalobce neví, v jakém stádiu je nyní na Ukrajině vyšetřování ve věci předmětného zranění, předvolání mu přišlo jen jednou (na adresu jeho sestry) na den 11. 1. 2018.

11. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně žalovaný při posouzení žádosti žalobce kromě jeho výpovědi vycházel z Informací MZV ČR č.j. 110372/2018-LPTP ze dne 16. 5. 2018 - Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí; č.j.

- 107283/2016-LPTP z 25. 7. 2016 – Možnosti podat stížnost proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci; Informace OAMP Ukrajina – Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby, ze dne 22. 1. 2018; Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině v období od 16. 8. až 15. 11. 2017 ze dne 5. 2. 2018; Zprávy Freedom House – Svoboda ve světě 2018 – Ukrajina z ledna 2018; Výroční zprávy HUMAN Rights Watch 2018 – Ukrajina, ze dne 18. 1. 2018; Výroční zprávy Amnesty International 2018 – Ukrajina ze dne 22. 2. 2018 a Výnosu prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016 „O propuštění do zálohy vojáků vojenské služby podléhajících odvodu během mobilizace...“. Žalovaný rovněž přihlédl k závaznému stanovisku ev.č. ZS41994 ze dne 19. 5. 2018, vyhotovenému v rámci řízení o správním vyhoštění žalobce, dle kterého je jeho vycestování na Ukrajinu možné.
12. Žalobce využil možnosti ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu a dne 26. 7. 2018 se s uvedenými podklady pro rozhodnutí seznámil, nevyjádřil se k nim, nenavrhoval doplnění podkladů. Proti zdrojům informací a způsobu jejich získání neuvedl žádné námitky.
13. Při jednání soudu zástupci účastníků odkázali na svá písemná podání a setrvali na svých návrzích.
14. Po provedeném přezkumném řízení krajský soud **žalobu důvodnou neshledal**.
15. Krajský soud předně uvádí, že lhůta pro podání žaloby a případné doplnění žaloby o další žalobní body činí 15 dnů po doručení rozhodnutí (§ 32 odst. 1 zákona o azylu ve spojení s § 71 odst. 2 s. ř. s.). V daném případě žalobce mohl svoji žalobu podanou u krajského soudu dne 14. 9. 2018 rozšířit o další žalobní body jen do 22. 9. 2018. Žalobce prostřednictvím soudem ustanoveného zástupce podáním až ze dne 5. 2. 2020 uvozaným jako „argumentační rozšíření žaloby s ohledem na vyjádření ministerstva vnitra ze dne 14. 12. 2018“ ve svém důsledku rozšířil nikoli žalobní argumentaci, ale rozšířil jinak formální a stručnou žalobu obsahující jeden projednatelný žalobní bod (týkající se posouzení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu) o další žalobní body. Ty se týkaly výhrady k posouzení dle § 14 zákona o azylu zohledněním sociální a ekonomické situace žalobce, jakož i vztahů, které již navázal v ČR. Dále výhrady ve vztahu k podkladům pro rozhodnutí a nové tvrzení, že by žalobce po návratu byl považován za politického odpůrce režimu a rovněž nové tvrzení týkající se nevráživosti místního obyvatelstva vůči rusky mluvícím jedincům. Krajský soud konstatuje, že podání žalobce ze dne 5. 2. 2020 hodnotí jako nepřípustné rozšíření žaloby o další žalobní body po uplynutí lhůty pro podání žaloby a její doplnění, a proto k němu nebude přihlíženo.
16. Lze souhlasit se žalovaným v tom, že žalobcem podaná žaloba ze dne 14. 9. 2018 představuje výčet a parafrázi zákonných ustanovení, která měl žalovaný porušit, bez bližší konkretizace, z jakých skutečností žalobce namítané porušení dovozuje, a mohla by být soudem odmítnuta, případně soud mohl žalobce vyzvat k jejímu doplnění. Poukaz žalovaného na břemeno tvrzení a břemeno důkazní je namístě. Podaná žaloba je na samé hranici přezkoumatelnosti, protože však žaloba dle názoru soudu obsahovala projednatelný žalobní bod (byť stručnou námitku ve vztahu k § 14a zákona o azylu), soud žalobce k doplnění žaloby nevyzýval. Kvalita žaloby pak určuje rámec přezkumné činnosti soudu.

17. Mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li správní orgán, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 nebo § 14, udělí žadateli přednostně azyl. Pokud dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, posoudí, zda žadatel nesplňuje alespoň důvody k udělení doplňkové ochrany.
18. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
19. Z obsahu žaloby je zřejmé, že žalobce ve vztahu k neudělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu žádné konkrétní žalobní námitky neuplatnil. Krajský soud proto pouze v obecné rovině konstatuje, že žalobce výslovně uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, nebyl členem žádné politické strany ani zastáncem určitých politických názorů. Důvody svého odchodu z Ukrajiny s touto problematikou rovněž nespojoval, aplikace ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu proto na žalobce nedopadá.
20. Krajský soud rovněž neshledal, že by žalobce mohl mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, jejichž výčet je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobce za důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl obavu z uvěznění, resp. z jeho pohledu neoprávněného trestního stíhání (slovy žalobce „obavu z uvěznění za něco, co neudělal“) za událost výše popsanou.
21. Krajský soud po provedeném přezkumném řízení neshledal v postupu žalovaného žádné pochybení, souhlasí proto s učiněným závěrem žalovaného, že v případě žalobce se jedná o žádost účelovou, jejímž cílem byla legalizace pobytu na území ČR, čemuž dle názoru soudu nasvědčují i jednotlivé kroky a chování žalobce při opuštění vlasti a jeho další neoprávněný pobyt v ČR po uplynutí doby k krátkodobému pobytu. Žalobce sám v průběhu pohovoru vypověděl, že původním účelem jeho vycestování z vlasti byla dvoutýdenní návštěva jeho bývalého spolužáka, který žije v ČR. Po uplynutí uvedené doby žalobce pobýval na území ČR nelegálně asi sedm měsíců. O mezinárodní ochranu požádal až v okamžiku, kdy mu hrozilo vycestování zpět na Ukrajinu v souvislosti s uloženým správním vyhoštěním na dobu jednoho roku. V řízení o správním vyhoštění (květen 2018) žalobce uvedl, že na jeho straně není žádná překážka k vycestování, že na Ukrajinu vycestuje dobrovolně a rád. V žádosti o mezinárodní ochranu již však žalobce tvrdí něco zcela jiného a účelově přichází s příběhem o trestním stíhání, aby se nucenému návratu na Ukrajinu vyhnul.
22. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že *„o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebránil-li tomu nějaké závažné okolnosti.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004 je uvedeno: *„Jestliže cizí státní příslušník o*

azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“

23. Krajský soud taktéž ve shodě se žalovaným uvádí, že obava z neoprávněného trestního stíhání nespadá do taxativního výčtu důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce ke svému tvrzení ohledně zranění kamaráda a skutečností vlastního trestního stíhání za ublížení na zdraví nepředložil žádné důkazy, a navíc jeho výpovědi působí značně nevěrohodně (nejdříve uvedl, že půl roku po zranění kamaráda neměl žádné potíže - „normálně fungoval“, nikdo ho neoslovoval, nehledal; nevěděl, že je po něm vyhlášeno pátrání - „když byl doma, jeho fotka na policejním oddělení nevisela“, předvolání na policii mu údajně přišlo jednou - až na den 11. 1. 2018, když již byl v ČR; až dne 20. 1. 2018 se od kamaráda dozvěděl, že je policií hledán - jeho fotka visí na policejním oddělení; sám se k tomu vyjádřil tak, že tu fotku tam asi museli dát později). Krajský soud zdůrazňuje, že i pokud by se žalobce ve své vlasti skutečně dopustil nějakého protiprávního jednání, za které by mu hrozilo potrestání, nelze obavu z takového trestněprávního postihu považovat za azylově relevantní důvod pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu. Krajský soud se přiklání k závěru žalovaného, že cílem azylové žádosti žalobce byla snaha o legalizaci pobytu, což je důvod azylově irrelevantní. Nezbyvá proto než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zneužívat k legalizaci pobytu, když k uvedenému účelu slouží zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, jehož institutů mohl žalobce, při splnění stanovených podmínek, nepochybně využít. Rovněž z konstantní judikatury Nejvyššího správního vyplývá, že samotná snaha o legalizaci pobytu není azylově relevantním důvodem (srovnej například rozsudky ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94 nebo ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54), jakož i to, že azyl je institutem zcela výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb. (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003). V této souvislosti lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 - 60, v němž se uvádí, že *„Institut azylu není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit.“*

24. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud plně ztotožňuje.

25. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona. Ostatně ve vztahu k neudělení azylu

dle § 13 zákona o azylu žalobce ničeho nenamítal.

26. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, jeho udělení je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za správný a odpovídající zjištěným skutečnostem, proto na uvedené odůvodnění (viz strana 9 napadeného rozhodnutí) odkazuje. Žalobce ve své žalobě ze dne 14. 9. 2018 žádné konkrétní námítky či výhrady k neudělení humanitárního azylu neuvedl.
27. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
28. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
29. Krajský soud konstatuje, že žalobce neuvedl a ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť z podkladových zpráv vyplývá, že Ukrajina patří mezi státy, které trest smrti zrušily, a to pro všechny trestné činy již v roce 2000.
30. Žalobce v žalobě vyjádřil přesvědčení o splnění „minimálně podmínek pro udělení doplňkové ochrany z důvodu nelidského a ponižujícího trestání ve smyslu § 14a zákona o azylu“, které spojuje s obavou z trestního stíhání. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně vypořádal i s otázkou neexistence hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání s odkazem na výklad těchto pojmů (ve smyslu čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech) Evropským soudem pro lidská práva (viz strana 10 a 11 napadeného rozhodnutí). Zabýval se i žalobcem tvrzenou obavou z trestního stíhání se závěrem, že žalobce neuvedl žádný konkrétní incident, ve kterém by byl vystaven nějakému konkrétnímu jednání ze strany policie, státních orgánů nebo soudu. Rovněž nedoložil žádný důkaz ke svému tvrzení o trestním stíhání. Výpověď žalobce v uvedeném smyslu vyhodnotil jako nevěrohodnou a účelovou (viz rovněž výše). S uvedeným posouzením se krajský soud rovněž ztotožňuje, neboť žalobce ve své obecné

a stručné žalobní námitce neuvedl žádné konkrétní výhrady ani důkazy, z nichž bylo možné uvedené posouzení zpochybnit.

31. Ve vztahu k ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu žalobce žádné konkrétní námitky neuvedl. Krajský soud proto obecně shrnuje, že žalovaný na základě obstaraných informací dospěl k závěru, že na území Ukrajiny neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Je mu samozřejmě známo, že zhoršená bezpečnostní situace přetrvává v Doněcké a Luhanské oblasti, kde probíhají ozbrojené střety mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a místními separatisty, ve zbytku země je však bezpečnostní situace dlouhodobě klidná a stabilní a s ohledem na poslední místo bydliště žalobce (Zakarpatská oblast na západě země) se ho zhoršená bezpečnostní situace vůbec netýká. Uvedené hodnocení provedené žalovaným je ve shodě s judikaturou Nejvyššího správního soudu, který se opakovaně zabýval aktuální bezpečnostní situací na Ukrajině se závěrem, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ (srov. např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014-17, usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014-26, usnesení ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015-28, či usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 8 Azs 131/2015-24, ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017-17, ze dne 7. 6. 2018, č. j. 7 Azs 189/2018, ze dne 24. 9. 2018, č. j. 5 Azs 55/2017).
32. Přisvědčit lze i závěru žalovaného, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu).
33. Krajský soud po zhodnocení výpovědí žalobce, důvodů a okamžiku podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a výše citovaných informací, nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Se závěry žalovaného a podrobným odůvodněním i této části rozhodnutí se soud plně ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat.
34. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 odst. 2, 3 a 4 správního řádu), proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

VI. Náklady řízení

35. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 12. března 2020

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně